

Upravištevno: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.  
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inzeratni oddelk: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 - Telefon št. 31-25, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42  
Izključno zastopstvo za obale in Italije in  
tuzemstvo: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-  
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje  
Italije: Servizio Condi. Corr. Post. No 11-3118

# JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Uredništvo:

Ljubljana - Pucinijska ulica št. 5.  
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

## 113 angloamerikanische Flugzeuge abgeschossen

Weiterhin schwere Kämpfe bei Sewastopol - 56 Sowjet-  
flugzeuge vernichtet - Der Terrorangriff vom Montag  
kostete den Amerikanern 86 Flugzeuge

Aus dem Führerhauptquartier, 9. Mai.  
DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht  
gibt bekannt:

Im Raum von Sewastopol dauern die  
schweren Kämpfe an. Bei der Abwehr  
starker feindlicher Luftangriffe wurden  
durch Schlacht- und Jagdflugzeuge 46,  
durch Flakartillerie der Luftwaffe 10 we-  
tere Sowjetflugzeuge abgeschossen.

Nördlich Jassy blieben schwächere An-  
griffe der Bolschewisten erfolglos.

Deutsche und rumänische Fliegerverbän-  
de bekämpften nördlich Tiraspol und öst-  
lich des Sereth feindliche Bereitstellungen  
mit guter Wirkung.

Im Landespog von Nettuno wurden eini-  
ge örtliche Vorstöße des Gegners abge-  
wiesen.

Oberleutnant zur See d. Res. Pollmann,  
Kommandant eines Unterseebootjägers,  
versenkte im Mittelmeer sein zwölftes feind-  
liches Unterseeboot.

Vor der nordnordwestlichen Küste wurden

von leichten Sicherungsstreitkräften der  
Kriegsmarine im Zusammenwirken mit der  
Luftwaffe ein sowjetischer Schnellboot-  
verband zersprengt und dabei ein Schnell-  
boot vernichtet, Bordflak, Sicherungsfahr-  
zeuge und Marineflak sowie zum Geleits-  
schutz eingesetzte Jagdflieger brachten vor  
der norwegischen Küste, über der Ostsee  
und dem Kanal dreizehn feindliche Flug-  
zeuge zum Absturz.

Nordamerikanische Bomber richteten am  
gestrigen Tage erneut Terrorangriffe gegen  
das Reichgebiet. Sie warfen auf die  
Reichshauptstadt und im Raum von Braun-  
schweig Spreng- und Brandbomben, die Ge-  
bäudebeschädigungen und Verluste unter der  
Bevölkerung zur Folge hatten. Luftverteidi-  
gungskräfte vernichteten bei diesen Angriffen  
68 nordamerikanische Flugzeuge, darunter  
86 viermotorige Bomber. Über den be-  
setzten Westgebieten verlor der Feind weite-  
re vierzehn Flugzeuge.

In der letzten Nacht warfen einige briti-  
sche Flugzeuge Bomben auf Osnabrück.

## Maršal Rommel: »Mi smo pripravljeni!« Francoska obala v obrambi pripravljena - Duh in tehnika proti množicam gradiva in ljudi

Berlin, 8. maja. (PK) Nihče v tem tre-  
nutku ne ve, kdaj se bo ob zapadni obali  
pričela velika bitka, morda tudi ob istočas-  
nem izkrcanju sovražnika na francoski  
južni obali, ter se bo pričela velika do-  
bojna ofenziva druge svetovne vojne.  
Celo nasprotnik sam se ne ve za točno uro  
svoje napada, kajti ta ura je odvisna od  
vremenskega položaja, ki naj bi mu ob  
ugodnem prikrivanju pomorskih operacij  
omogočil istočasno strujen nastop njegove-  
ga letalstva. Ali pa ne čakajo tamkaj  
končno tudi na Stalinsvo geslo, ki je kot  
prvi načel vprašanje potrebe bojišča ne-  
govorljive kapitalistično-demokratske vojni  
sodelavstva in sedaj v svojem tisku vedno  
bolj ukazovalno zahteva pričetek invazije  
na zapadu? Zgodi eno je po vsem videzu  
v tem morju misljen, domnev in fantastičnih  
napovedi jasno in neizogibno: odločnica ura  
bo napočila in vse se nam doživlja, da se  
bo to zgodilo prav kmalu. V zvezi s tem  
pričakovanjem nas preveča zavest: da smo  
pripravljeni in da nas ne bodo mogli pre-  
senet, presenečen pa bo nasprotnik zaradi  
slabosti in velike izbiere nemškega mno-  
gostranskega obrambnega orožja.

V središču nemških priprav stoji pred-  
vsem mož, ki je postal po afriškem vojnem  
pohodu eden izmed najbolj priljubljenih  
nemških generalov. Nemški narod je tega  
moža vzljubil in goji do njega veliko spo-  
štovanje. Tudi nasprotnik ga spoštuje in  
se ga boji. Opisovanje njegove osebnosti  
in njegovih vojniških metod zavzemajo v  
sovražnikovem tisku vedno prostora kakor  
stavljanje lastnih generalov. Njegova drz-  
nost, njegov drzen, izpremenljivi način  
bojevanja, njegova gibljivost tudi v naj-  
težjih urah in njegov osebni nastop v naj-  
srednejših držav bojišč so priložili tudi  
nasprotniku, da ga občuduje in spoštuje.  
Za bahavskim besedami, ki jih čujemo z  
one strani Rokavskega preliva o bližnjih  
izkrcavalnih akcijah, se kaže negotovost v  
presojanju položaja in položaj, pregledati  
se preglasnim krivicam strašno grozijo, ki  
jo vsebuje že samo ime maršala.

Rommelov boj v Afriki je vedno označe-  
vala sovražnikova premoč in ljudje in še  
večja premoč in oklopnost, topništvo in  
gradivo. Že tedaj je postavil proti premoči  
in ljudje in orožje hrabrost svojih vojakov  
in umno ter zvrstno poveljstvo, ki je bilo  
vedno poveljstvo spretnosti. Kar se je  
zelo nemogoče, je napravil možno ter za-  
grabil nasprotnika vedno na njegovem naj-  
bolj ranljivem mestu, odkoder je potlej s  
presenetljivo močjo razbil njegove naj-  
močnejše postojanke. Tobraški vojni pohod  
od Nilove delte do klasično izpričujeta. Pri  
El Alameinu je moral novoimenovani mar-  
šal zaradi presilne preskrbe in vedno več-  
jih koncentracij sovražnikovih množic  
prvič preiti v obrambo, njegove čete so se  
moralne zagristi v oporišča in jih v  
ogroženih pustinskih postojankah v sploš-  
no obrambo. Celo med umikom, ko se je  
vse doživljalo brezupno, je maršal naj-  
močnejše postojanke, celo tedaj, ko je  
Montgomery že vsemu svetu predčeno ja-  
vil, da mu je končno uspelo obkoliti Rom-  
melovo jedro in da gre sedaj za zgolj za  
to, da očisti ta kotel, toda sovražnik tega  
cilja nikoli ni dosegel. Stelčenica, o kateri  
so Angloameričani vedno govorili kakor o  
svojem kotlu, je bila prazna in skozi opek  
steklenični vrat je še vedno obstajala pot  
v svobodo. Nasprotnika pa je stala gibljiva  
obramba najtežje žrtve. 2000 km in še več  
zapadno od El Alameina so se Rommelove  
sile na Maretovih postojankah še enkrat  
uprle premoči sovražnikove oborožitve. Še  
redkeje je prihajala oskrba, toda v  
Rommelovi vojski je še vedno živelo staro  
zvojniško polno bojevalništvo ter je poma-  
galo do zmag pri Sbeitli in Gafsi proti  
Američanom, ki so zaradi nemške drznosti  
in silovitosti popolnoma izgubili razum.

Po zlomu italijanske vojske in Badoglio-  
vem izdajstvu je ustvaril maršal za zagoto-  
vitost oskrbovalnih prog in pomirjenjem zgor-  
nje Italije najprej vse pogoje za junaško bor-  
bo nemških divizij na južno-italijanskem po-  
dročju pri Salerno in končno na širokem boji-  
šču od Pescara do Gacte. Potlej je bila po-  
svečena vsa njegova skrb izpolnitvi utrdi  
na križišču italijanske in francoske revere. V  
malo tednih so tukaj ustvarili mnogo reš-  
zlednega, da nobenemu nasprotniku več v  
udaru ne bi uspelo ogroziti in izkrcanju  
nemške oskrbovalne zveze na severu ali pa  
celo spraviti nemške sile v kotel.

Obramba ne pomeni odvečenosti boja. Tu-  
di obramba lahko izkazuje prav tako drzen  
in pameten prenosilni napad in na vedno no-  
vih nadzorovalnih potovanjih »krčevski«  
maršal Rommel sleherni dan do ure sovražnikove

ga napada, da iz dobrega od predvčerajšnjim  
ustvari boljše od večer in najpopolnejše za  
danes kajti ni nobenega mimskega polja in  
nobene zapote, ki bi se ne mogla še bolj zo-  
stiti in napraviti še bolj učinkovita in ki ne  
bi prinesla še boljše prikrivanja. Možgani  
tudi niso zarjaveli v izmišljanju novih mož-  
nosti, o katerih pa se iz razumljivih razlogov  
danes še ne more govoriti. Ob koncu neke  
nadzorovalne vožnje, dolge nad 1000 km, ni  
generalni maršal štedil z besedami priznanja  
za storitve čet v zadnjih mesecih, ki so po  
pripravljenih delih zadnjih let sedaj dal-  
latiskemu jeziku tako proti morju kakor proti  
celini ono potrebno učinkovitost, da se mora  
slehermi položaj izkrcanja izpremeniti v krava-  
vo pustolovščino za napadalca. »Predvsem me  
veseli duh,« je izjavil maršal »v katerem so  
izvršili ta dela. Stare vojake tukaj dobro do-  
segajo zastopniki mlajših in najmlajših letni-  
kov. Mladenci kar gore od želje, da bi se  
merili z nasprotnikom. Kako drugače je to  
danes v petem letu vojne kakor l. 1918. S  
tem močstvom utegnem vse storiti!«

Med zadnjo vojnjo so predelovali pred-  
vsem obalo na jugu. Tu se obala nudi na-  
sprotniku še bolj kakor pa strma obala na  
severu. Zato se je morala tukaj skrb podvoji-  
ti, posebno v bližini velikih pristanišč, ki so  
za nasprotnika zaradi oskrbovanja največjega  
pomena. Prav obalni nasovi pa dovoljujejo na  
drugi strani tudi gradnjo globoko razčlenjenih  
ovir popolnoma različnega značaja. Zaradi  
možnih in pričakovanih padalskih izkrcanj  
globoko v ozadju so bila tudi ta ozemlja pre-  
prežena s presenečenji za nasprotnika, ki bo,  
da govorimo z besedami maršala, »že doživel  
svoj čudež!«

Danes čujemo od Nizozemske ki je že vsa  
odeta v oblako prekrasnih tulipanov, pa do  
atlantske obale globoko na jugu pri Hendayu  
in ob sredozemski obali od Fort Bouja do  
francoske revere enotna povelja. Stanje pre-  
izkuševanja je že davno mimo in vsi čakamo  
na uro preizkušnje.

Ko so opozorili maršala na vedno večje  
koncentracije ljudi in gradiva vseh vrst na  
južnih bojiščih v Evropi in severni Afriki, je  
opozoril na žilavo hrabrost nemškega vojaka,  
ki je ni mogoče zlomiti v naskoku materialne  
bitke, ker se tudi še danes v globoki veri bo-  
ri za Reich. On sam pozna zgolj nalogo, da  
s tehničnimi sredstvi in z lastnimi spoznanji,  
ki so jih utegnili z analizo materialnih bitk  
dobiti olajša nalogo svojih vojakov da se  
uspešno uprejo nasprotniku na morju in na  
kopnem.

Nemški vojak danes popolnoma jasno po-  
zna svojo nalogo. Oborožen je s starim, do-  
bro preizkušenim in tudi novim orožjem ter  
je odločen nuditi skrajni odpor. »Prepričan  
sem, da bo sleherni posamezni nemški vojak  
ob stiku z nasprotnikom dal svoj doprinos za  
maskevanje, ki ga dolguje anglo-ameriški mi-  
selnost za njeno zločinsko in zverinsko, letals-  
ko bojevanje proti naši domovini.« Maršal  
pozna težino naloge, toda gotov je najtrše  
nemške obrambe, na katero bo naletel nasprot-  
nik, ko se bo »izkrcal. Nemško bojišče na za-  
padu Evrope je postavljeno, sedaj pa naj na-  
poči ta ura. Našla nas bo pripravljena in obo-  
rožena.

(Piše vojni poročevalec Lutz Koch).

### Po boljševiški metodi

Milan, 8. maja. Potem, ko so pred nekaj  
dnevi Angloameričani zaradi »podpiranja  
sovražnika na garigiljskem bojišču«  
ustrelili 6 mladih rojstbojnih borec za svo-  
bodo, je selaj angloameriški glavni stan,  
kakor javlja Stefani, objavil ustrelitev na-  
daljnjih 4 mladih Italijanov, ki jih je ob-  
dolžil istih dejanj. Ti štirje rojstbojci so se  
tridvratno upirali acetilni in so se končno  
z bodali uprli napadalcem. Stefani pripi-  
nja, ki tej vesti angloameriškega glavnega  
stana, da vedno bolj narašča število mladih  
mož, ki so pripravljani, da za obnovo svoje  
domovine žrtvujejo svoje življenje.

Ako je pred nekaj dnevi »Daily Mail«  
prijazil, da si je Anglija izposodila od boljšev-  
ikov nekaj metod bojevanja, potem strelja-  
nja italijanskih rojstbojcev potrjuje to  
priznanje. Boljši, da boljševiki v krajih, ki  
so jih zopet zasedli, spravljajo ljudi s pota  
s strelom v tilnik, bodajo, da Angloameriča-  
ni kakor divjačina pobijajo domovini zveste  
Italijane, v obeh primerih gre za isto me-  
todo, ki podpira duhovno sorodstvo Anglo-  
američanov in boljševikov.

## »Največji sovražniki krščanstva«

Vichy, 8. maja. »Angloameričani spada-  
jo poleg boljševikov k največjim sovražni-  
kom krščanstva,« ugotavlja odbor za  
obrambo interesov francoskih katoličanov  
v neki svoji okrožnici, v kateri opozarja  
med drugim na velik pomen katoliške ak-  
cije, ki sta ji ga priznala tudi cerkev in  
Sv. stolica. Badoglijeva vlada je po mne-  
nju te okrožnice prepovedala katoliško ak-  
cijo na zahtevo Angloameričanov, katerih  
imperialistični cilj je med drugim tudi  
uničenje in zatiranje katoliške cerkve.  
Semkaj spada zveza med krizem ter arpom  
in kladivom. Istega duha je tudi federacija  
krščanskih cerkev v Ameriki, ki se opira  
na židovske podpore. Te ji plačujejo pred-  
vsem židovski prostozidovski udrugi  
»Sinovi testamenta« in »Ben Brit«, Angli-  
ja izroča cerkev boljševizmu, ker se mu  
je tudi sama izročila. Kaj naj pričakuje-  
mo od Amerike, kjer so njeni navidežni  
kristjani pripravljali revolucije? Okrož-  
nica se ob koncu obrača na francoske  
katolike, ki jih opozarja, da so s tem, ker  
so zvesti maršalu, zvesti tudi papežu.

## Vichy bo ostal sedež francoske vlade

Berlin, 8. maja. Danes so vprašali pred-  
stavnika Wilhelmstrasse, ali je res, da na-  
merava maršal Petain s svojim spre-  
stvom zapustiti Vichy ter se nastaniti v  
okolici Pariza. Predstavniki je odgovorili,  
da nima o tem nikake uradne objave, da  
ve le za neko vest, ki je bila o tem izda-  
na v Franciji, in da zato ne more podati  
nemškega mnenja o značaju, trajanju in  
krajui bivališča francoskega državnega po-  
glavarja. Na noko nadaljnje vprašanje, ali  
bi tak preselitev pomenila, da Vichy ne  
bo več sedež francoske vlade, je izjavil  
predstavniki, da o tem nič ne ve. Njemu je  
znano samo to, da bo podružnica nemške-  
ga poslanstva ostala še nadalje v Vichyju,  
iz česar se lahko sklepa, da bo Vichy še  
nadalje veljal za sedež francoske vlade.

## Grki odklanjajo Papandreou

Atene, 8. maja. »Akropolis« piše o novem  
»ministrskem predsedniku« grške begunske  
vlade v Kairu Papandreou, da grški narod  
dobro pozna tega »predsednika« vseh afri-  
ških puščav. V svoji programatski izjavi  
je ta »človek« pozikaliziral z dozo demokracije  
začeljaviti svoje nove gospodarje v Londonu  
in Washingtonu, z dozo komunizma pa  
novega tovariša Stalina. To vse pa v imenu  
kucne svojega gospodarja kralja Jurja. Ako  
je bil slednji doslej kosolasi strokovnjak  
za neuspehe, je pa s Papandreoum zadel  
terno. Papandreou, demokratski voditelj,  
ki je bil pred mesecem dni še v Grčiji, je  
v Atenah namreč skupno z drugimi demo-  
kratskimi voditelji podpisal protokol, ki  
pravi, da je kralj Jurij zgubil svoj prestol  
in da je trdnja z vsemi sredstvi ob zaščito  
miru prepričati, da bi se zopet vrnil domov,  
sedaj pa je pohtel h kralju, ki ga je s svo-  
jim podpisom sam odločil, da bi postal  
predsednik vseh afriških puščav. Glede  
socialnih izpremenb v Grčiji izgleda, da  
zavida Badogliju njegovo slavo. List vpra-  
šuje, ali hoče napraviti morda iz Grčije »ne-  
ke vrste južno Italijo z grškimi Elavolji in  
tujimi komunisti pod vodstvom Sovjetske  
 Rusije? Ali namerava morla na ta način  
»vovoboliti« Grčijo, ali točneje povedano,  
začelnjiti jo rdečemu vrugu boljševizmu?  
Pred takim komunističnim pelodom,« za-  
ključuje list, »naj nas obvaruje ljubi Bog.«

## Nov poljski predlog glede spora z Moskvo

Stockholm, 5. maja. Zunanji minister  
poljskega begunskega odbora v Londonu  
je predal Stettinusu med njegovim biva-  
njem v Angliji predlog za dogovor med  
Anglijo, Ameriko in Poljsko o evlilni upra-  
vi »osvobojenih« poljskih ozemelj, poroča  
londonski dopisnik lista »Dagens Nyhe-  
tere. Stettinius ni zavel nikakega stališča  
glede na ta predlog, vendar je izjavil svo-  
jo pripravljenost, da ga predloži Roosevel-  
tu. Londonski diplomatski krogi smatra-  
jo, da poljski predlog kot neposreden polz-  
kus, potegnuti Zedinjene države v še vedno  
nereseno poljsko-sovjetskem sporu na  
poljsko stran, vsekakor pa ne smatrajo  
za verjetno, da bosta London in Washing-  
ton zavzela jasno stališče.

## Protižidovski pojavi v poljski vojski

Stockholm, 8. maja. Kakor javlja »As-  
sociated Press«, so na nekem prav vhar-  
nem zborovanju v Londonu razpravljali o  
protižidovskih pojavih v poljski vojski v  
Angliji. Okrog 50 poljskih židov je zahteo-  
val v neki resoluciji, naj poljski begun-  
ski odbor v Londonu takoj podvzame pri-  
merne ukrepe, da potlači silerni pojav  
protižidovstva v vojski. Govornik je na  
zborovanju poudaril, da je zaradi protižid-  
ovskega zedinjenja častnikov in vojakov  
prišlo že do mnogih spopadov.

## Teror proti lastnim

### »zaveznikom«

Atene, 7. maja. Grški tisk je že več dni  
v znaku pričanjačega se prebujenja gr-  
ske javnosti proti terorju komunističnih  
toip. Skoraj vsak dan pričujočje poročila  
o novih grozovitostih, posebno o umoru  
42 mladih redarjev, 5 odličnih osebnosti  
mesta Spetzae in nedavnem umoru 87 oseb  
v bližini Kalavrita. Poročila o teh umorih,  
ki so bili izvršeni z največjim zverinstvom,  
so izzvala ogorčenje in odvratnost v naj-  
širših krogih grškega prebivalstva. List  
»Akropolis« ugotavlja, da se komunisti pri  
tem ubijanju ne omejujejo na nasprotnike  
in tako zvane izdajalce. Likvidacije neke  
uporniške skupine pod poveljstvom po-  
kovnika Pearrosa, ki so jo izvršili komu-  
nisti kaže, da so usmerjeni komunistični  
zljigini tudi proti tako zvanim zaveznikom,  
s čemer dokazujejo, da spada vse njihovo  
delovanje v »črt popolnega uničenja gr-  
škega naroda.«

## 113 angloameriških letal sestreljenih

Težki boji pri Sevastopolju se nadaljujejo - 56 sovjetskih  
letal zbitih - Strahovalni napad v ponedeljek je veljal  
Američane 86 letal

Führerjev glavni stan, 9. maja. DNB.  
Vrhovno poveljništvo oboroženih sil ob-  
javlja:

Na področju Sevastopolja se nadaljujejo  
težki boji. Pri obrambi močnih sovražni-  
kov letalskih napadov so bojna in lovka  
letal sestrelila 46, protiletalsko topništvo  
letalstva pa 10 nadaljnjih sovjetskih letal.  
Severno od Jasija so bili brezuspešni  
slabotnejši boljševiški napadi.

Nemški in rumunski letalski oddelki so  
severno od Tiraspolja in vzhodno od Se-  
reta z dobrim učinkom napadali sovraž-  
nikove pripravljane postojanke.

Na netunskem predmostju smo odbili  
nekaj krajevnih sunkov nasprotnika.

Rezervni pomorski lovca podmornice, je po-  
pil na Sredozemskem morju 12. sovražni-  
kovo podmornico.

Pred severno norveško obalo so lahke  
zaščitne sile vojne mornarice skupno z  
letalstvom razpršile sovjetski oddelki  
lovskih čolnov in uničile en brz čoln. Proti-  
letalsko topništvo na krovu zaščitne ladje  
in mornariško protiletalsko topništvo ter  
lovski letalci, ki so škrtili spremljevo, so  
zbiti pred norveško obalo, nad Vzhodnim  
morjem in nad Rokavskim prelivom 13  
sovražniških letal.

Severnoameriški bombniki so izvedli več-  
raj ponovne strahovalne napade med ozum-  
lje Rajha. Metaki so na prestolnico Rajha  
in na področje Braunschweiga rušilne in  
zažigalne bombe, ki so povzročile škodo na  
poslopih in izgube med prebivalstvom.  
Letalsko-obrambne sile so pri teh napadih  
uničile 86 severnoameriških letal, med  
njimi 68 štirimotornih bombnikov. Nad  
moredenimi zapadnimi ozemlji je zgrbil  
sovražnik nadaljnjih 14 letal.

## Boji na vzhodnem bojišču

Berlin, 8. maja. Na vsem vzhodnem bojišču  
so se oredotočili vsi boji izključno na Krimu,  
kjer so boljševiki 7. maja usmerili svoj ve-  
le-napad proti severnemu in južnemu delu Se-  
vastopolja. Poleg običajnega, izredno močnega  
topniškega obstreljevanja, ki pa sovjetskim  
četam ni prineslo začelnega uspeha, se je  
včeraj vse razpoložljivo letalstvo sovražnika  
stnilo, da izloči uničujoč učinek nemških ba-  
terij, ki so neprestano streljale z čokaj težko  
dogosiljnih kritij. Od ranega jutra do nastopa  
mraka so letala vedno znova napadala po-  
stojanke nemškega topništva, toda nemški in  
rumunski lovci in močni oddelki nemških boj-  
nih letal so jih napadli po večini. Še izven  
področja ciljev ter jih zapletli v središče letal-  
ske boje, med katerimi so nemški in rumun-  
ski lovci sestrelili 90, protiletalsko topništvo  
pa nadaljnjih 33 sovjetskih letal. K tem iz-  
redno velikim izgubam pa je treba pršteati še  
nadaljnjih 7 letal, ki so jih nemška bojna  
letala razbila na tleh med presenetljivim na-  
padom na neko sovjetsko letališče. Vrh tega  
so nemški bojni letalci napadli z dobrim učin-  
kom tudi sovjetske topniške postojanke ter  
pripravljene sovjetske oklopniške oddelke.  
Šest težkih motoriziranih boljševiških havbic  
so uničili zadetki v polno in onesposobili 11  
oklopnikov. Številčno mnogo nadmočni boljševi-  
ški napadali oddelki so bili predvsem na  
področju zapadno od Balaklave ter na severno-  
vzhodnem področju ob obeh straneh ceste  
vezani v srčnih bojih, pri čemer so bili s  
silovitimi protisunkji uničeni poskusi prodora.  
Medtem ko so boljševiki na južnem delu  
napadalega področja uspeli nekateri manjši  
vdori, so nemške in rumunske čete v sever-  
nem odsuku pripravile boljševikom s sreditimi  
protisunkji ponovno težak in krvav poraz. Po-  
noči so se umaknili pred nadmočnim prit-  
skom s pridobišča na neko skrajšano obrambo-  
no črto.

Med napadom nemških oklopnških in pe-  
hotnih sil vzhodno od rumunskega Sereta, ki  
ga je uspešno podpralo več sto nemških in  
rumunskih bojnih letal, je uspelo napadalcem,  
da so izrgali boljševikom neko žilavo branje-  
no važno višinsko postojanko in uničili 15 so-  
vjetskih bojnih voz 41 topov in težko proti-  
letalsko baterijo. Neke močnejše sovjetsko  
bojno skupino so odrezali od njenih zvez z  
začetjem ter je razen kakih sto ujetnikov po-  
polnoma uničili. Ob srednjem Seretu so bili  
boljševiki tudi večeraj popolnoma pasivni. S  
tem se je njihova ofenziva na tem področju  
dokončno izjalovila. Razen poročila o napad-  
nem podjetju nemških in madžarskih sil  
v karpatskem predgorju, ki je dovedlo do  
nove pridobitve postojank, iz ostalih odsekov  
vzhodnega bojišča ne poročajo o nikakih važ-  
nejših dogodkih.

## Silovitost bitke

### pred Sevastopoljem narašča

Berlin, 9. maja. Številnimi oklopnimi in  
izredno močnimi letalskimi silam podprl  
nesko sovjetski čet na bojišču pred Se-  
vastopoljem ni bil v nedeljo naperjen zgolj  
proti zapornim postojankam severno od  
Severnega zaliva, temveč še večje stivo-  
tostjo kakor doslej proti južnemu bojišču  
v odseku Balaklave. Zelo močno obstre-  
ljevanje glavne bojne črte, topniških postoj-  
ank in zvez v ozadju je napovedovalo  
napad. Navzle temu težkemu obstreljevan-  
ju so imeli boljševiki v strnjemem zapor-  
nem in uničujočem ognju nemškega topni-  
štva zelo velike izgube. Ker sovražnikove  
baterije niso mogle izločiti nemških dobro  
prikrityh topov, so uporabili boljševiki ve-  
like letalske sile, da bi z letalskimi napa-  
di uničili topove, toda tudi ta poskus je  
izpodeltel. Jate, ki so priletele v številnih  
valovih, so začle v zaporni ogenj protiletal-  
skega topništva ali pa so jih pregnali nem-  
ški lovci. Nemški topničarji so z nepresta-  
nim obstreljevanjem prisilili vedno znova  
naskakujobe boljševike k umiku, toda za  
pokosenimi najsprednejšimi valovi strelcev  
so dotekale neprestano nove sile. Tem je  
končno uspelo vdreti v nemške črte. Hudi  
boji za zajetje prodirnih boljševikov so še  
v polnem teku, nasprotno pa se je v se-

V pretekli noči je metalo nekaj anglo-  
siških letal bombe na Osnabrück.

## Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 8. maja. Rumunsko vojno po-  
ročilo z dne 6. maja poroča:  
Na Krimu so sovjetske sile znova napad-  
le sevastopoljsko predmostje. Nemške in  
rumunske čete so jim zadale velike krvne  
izgube in jih odbile. V Besarabiji se ni zo-  
godilo nič posebnega. V Moldaviji smo z ob-  
rambnim ognjem, ki so ga uspešno ojače-  
vali bojni in lovski letalci, razbili več so-  
vjetskih napadov. Sovražnik je izgubil 11  
oklopnikov ter številne topove in vozila. V  
noči na 6. maj je bombardiral angloame-  
riško letališče Campino, v soboto pa v str-  
njenih oddelkih Turn-Severin, Krajovo,  
Campino, Brašov in Pitesti. V stanovanj-  
skih predelih je nastala škoda, prebivalstvo  
je imelo izgube. Sestrelili smo več sovraž-  
niških letal.

Bukarešta, 9. maja. Rumunsko vojno po-  
ročilo z dne 7. maja se glasi:

Na Krimu je sovražnik, krepko podprt  
od topništva in letalstva, posebno v sever-  
nem odseku sevastopoljskega predmostja  
nadaljeval napade, ki pa so bili vsi odbiti.

Ob spodnjem Dnjestrju in v Bukovini ni  
bilo pomembnejših dogodkov. V Moldaviji  
smo preprečili slabotnejše sovražnikove  
napade.

V noči na 7. maj in naslednjega dne je  
anglo-ameriško letalstvo bombardiralo Bu-  
karešto, zažigalo stanovanjske okraje, raz-  
rušilo bolnišnice, šole in številna stanovanj-  
ska poslopja ter povzročilo žrtve med ci-  
vilnim prebivalstvom. Več sovražniških  
letal je bilo sestreljenih.

Dne 6. maja je bilo sestreljenih 23 so-  
vražniških štirimotornih bombnikov. Pri  
tem so se posebno odlikovali lovski letalci.

## »Völkischer Beobachter« o vojnem položaju

Berlin, 8. maja. »Völkischer Beobachter«  
komentira prve pomladanske boje na vzhod-  
nem bojišču. List opozarja, da je sovjetsko poveljništvo začelo us-  
tavljati svoje napade pri Frumosu, ker je so-  
vjetski napadali polet končno popolnoma  
ohromel

## Pevski večer učiteljišča iz Kranja

Ljubljana, dne 10. maja 1944.

## Kronika

\* Imenovanja in premeštanja v italijanski notranji službi. Mussolini je podpisal dekret o premeštanju raznih funkcionarjev notranjega ministristva. S tem dekretom je premeščen dr. Edoardo Salerno iz Rima v Turin, Emilio Graziosi iz Bergama v Ravenna, dr. Paolo Serbino, dosedajni prefekt v Turinu je s tem dekretom imenovan za državnega podtajnika v notranjem ministristvu.

\* Maršal Petain je zapustil Vichy. Maršal Petain je v nedeljo popoldne zapustil Vichy ter se podal v Chateau de Voisins pri Rambouilletu, 30 km jugovzhodno od Pariza. V tem kraju bo francoski maršal preživel poletne mesece. Oficijsko ostane v Turinu še vedno sedež francoske vlade.

\* 75 letnica nemškega planinskega društva. V tork 9. maja je minilo 75 let, odkar je bilo v Monakovu osnovano nemško planinsko društvo, ki ima danes nad 400 podružnic ter šteje na stotine članov. Tudi knjižnica nemškega planinskega društva je ogromna, saj obsega več deset tisoč zvezkov strokovne literature. Planinsko društvo v Nemčiji ne goji samo planinskega športa, marveč tudi znanstveno delo. Raziskuje zlasti ledenike in pomaga pojasnjevati razne geološke probleme, ki se nanašajo na planinski svet.

\* Pošta Trzin je pričela posloovati za pisemsko službo.

\* Pošta št. 3. jernj bo 15. maja letos pričela posloovati za pisemsko in blaginjsko službo.

\* Pošta Kostanjevica na Krki bo opravljala od 15. maja poleg pisemske tudi blaginjsko službo.

## Knjižna tombola Zinske pomoči

Nekateri ljubljanci se oglašajo v naši pisarni in kljub temu, da smo že pričeli z igro, kupujejo tombolske tablice. Ti ne računajo na zadetke dvojki, ker so že vse izčrpane. S temi tablicami bodo mogli kupci zadeti le višje dobitke od dvojke, t. j. trojke, četverke, petorice in tombole.

Nekaj tablic je v prodaji v večjih trafikah v centru in v naših dveh pisarnah v Gradski št. 2 in v Ulici 3. maja.

Dobitke boste dvignili po 22. maju, ker sedaj nekatere knjige še niso izgotovljene.

## Iz Ljubljane

u— Nova grobova. Umri je dolgoletni knjigovodja tvrdke Hrovat & Co. g. Ervin Valentič. Zapustil je soprogo Nado in druge sorodnike. K večjemu počitku bodo blagajniško pokopališče v četrti ob pol 15. uri iz kapele sv. Nikolaja na Zalah na pokopališče k sv. Križu. — Preminila je vdova po žrnovozdravniku ga. Terezija Saloker. Za njo žalujejo otroci Rudolf, Ferdinand, Ida, Viktor in drugo sorodstvo. Pogreb dobre matere je bil v torku na pokopališču k sv. Križu. — Pokopanija naj bo ohranjen blag spomin, nujnim svojcem pa izkazamo naše iskreno sožalje.

u— Županstvo na Ježici naznanja, da v sredo popoldne v četrti dopoldne občinski urad kakor tudi občinski preskbovalni urad ne bosta poslovala, ker bo v tem času ležal na mrtvaškem odru v Občinskem domu prvi padli borec za slovensko in katoliško stvar v naši občini blagopokojni narednik Franc Peršin. — Županstvo obenem vabi vse občane, da se udeležijo njegovega pogreba, ki bo v četrti ob 9. uri dopoldne izpred Občinskega doma na Ježici v farno cerkev, kjer bo sv. maša, nato pa sprevid na pokopališču k sv. Juriju v Stožicah.

u— Za IX. simfoniji včer Radijske postaje v ponedeljek dne 15. maja je dirigent D. M. Sijanec pripravil zopet lepo presenečenje. Skladatelji del, ki jih bo izvajal veliki radijski orkester, so: Beethoven, Škerjanc, Suk, Berlioz in Borodin. Na koncert opozarjamo ljubitelje simfonijske glasbe; vstopnice bodo od srede 10. t. m. v prodajni pri knjižarni »Glasbene Matice«.

u— Dež je napelil zemljo. V dveh dneh — v nedeljo in ponedeljek — se je izsušila zemlja precej izdatno napojila. Deževalo je enakomerno, zato tudi sadno drevje ni hudo oškodovano. Ozračje pa se je v ponedeljek občutno ohladilo in smo zabeležili komaj 7.4° C. Ponoči je še nadalje deževalo in smo v torku jutraj imeli komaj 1.6°, kakor pred mesecem. Vendar pa se je barometer čez noč dvignil. Že je jutraj postajalo sonce, toda dopoldne se je nebo spet zagrnilo z belimi oblaki.

u— Zbornik za sadjarstvo in vrtnarstvo. Pod tem naslovom je Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani izdalo za sedanje čase posebno dragoceno knjigo, ki jo bodo veselili

enako močnim in kmetje. Zbornik sadjarstva dosega glasilo Sadjarskega in vrtnarskega društva »Sadjar in vrtnar«. Zbornik obsega 78 strani v četverki. Tiskan je na dobrem papirju, tako da ima knjiga tudi po opremi trajnejšo vrednost. Vsebinsko se deli na prispevke iz sadjarstva, dalje iz vrtnarstva in cvetličarstva in nazadnje na zanimiv drobšč pod naslovom »Dobro, da veste«. Prispevki so lepo ilustrirani. Posebej pa se bodo sadjarji razveselili priloge (»Humkova priloga«), barvne slike jabolk Jonatan, z opisom te sadne vrste. Med prispevki ob tej priliki zlasti opozarjamo na članek znanega sadjarskega strokovnjaka Franja Kafola pod naslovom »Usmeritev naše sadjarske in vrtnarske produkcije v bodočnosti«, dalje na V. Kuretov prispevek »Možnost razvoja sadjarstva v naši deželi« in A. Flegov »Predlog k našemu izboru jabolk«.

u— Kajenje na tramvaju je odslej po policijski odredbi najstrožje prepovedano v vseh tramvajskih motornih vozovih tako v notranjosti kakor tudi na obeh ploščadah. Naprosimo potnike, naj to prepoved vestno upoštevajo, da ne bodo kazni. Za priklonno vozovo ta prepoved ne velja.

u— Otroke iz središča mesta bo mestni fizikat brezplačno cepil zoper koze v ponedeljek 15. maja v Mestnem domu in tudi v ljudski šoli na Zolovski cesti. Opozorjamo, da je cepljenje zoper koze obvezno za vse lanske leto in v letošnjem januarju in februarju rojene otroke, prav tako pa morajo biti cepljeni tudi vsi tisti, ki doslej sploh še niso bili cepljeni. Prihodnji ponedeljek naj torej starši zanesljivo pripeljejo svoje necepljene otroke ob 17. uri v Mestni dom ali v ljudsko šolo na Zolovski cesti, seveda pa morajo biti otroci snažni in v snažni obleki. Tja bodo starši prinesli tudi svoje otroke ob isti uri teden dni pozneje, torej dne 22. maja ob 17. uri. Sicer je cepljenje na mestnem fizikatu med uradnimi urami tudi vsak drugi dan, vendar pa tedaj ni brezplačno. Starši otrok, ki jih bo cepil zasebni zdravnik, morajo mestnemu fizikatu takoj predložiti potrdilo o uspešnem cepljenju. O opravljenem cepljenju in pregledu dobe starši pisмено potrdilo, ki naj ga dobro shranijo. Če bi pa otroka iz kakšnega tehtnega razloga, na primer zaradi bolezni, ne bilo mogoče cepiti, ga je treba opravičiti pri javnem cepljenju ali pa med uradnimi urami na mestnem fizikatu v Mestnem domu. Kdor otroka ne prinese k obveznemu cepljenju in pregledu ali ga o pravem času ne opraviči, bo kaznovan po določilih zakona o zaščitanju nalezljivih bolezni. Starše z drugih strani mesta bomo redno opozarjali, kam in kdaj naj otroke prinese k cepljenju in pregledu.

u— Obiščite razstavo Remec-Trnkoczy. Galerija »Obesnel«.

u— Družbina slepih je daroval g. Leo Souvan, Ljubljana, 500 lir namestje venco za pokojno gospo Berto Zamida. Plemenitemu dobrotniku se odbor najtopleje zahvaljuje.

u— Namesto evetja na grob pok. Rudolfa Ravnika je darovala družina Hočevar 100 lir za Dom slepih.

u— V počastitev spomina blagopokojne ge Berte Zamida je darovala ga Irma Rebek 200 lir za slepe.

u— Semenski krompir. — Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva Ljubljana I. bo oddajala semenski krompir za namudnikom le še danes v sredo dne 10. t. m. od 3. do 4. ure popoldne v Františkanski ulici št. 6 (na dvorišču).

u— Proč z bacili. Rožnodoles nas naproča za objavo naslednjih vrstic: V podaljšku škrabčeve ulice pred hišo št. 35 se iztekajo fekalije v občestni jarek. Čudno, da sosedje prenašajo ta smrad. Je pa tudi nevarno. Pred dnevi je padel otrok v to brozgo. Iz varnostnih in zdravstvenih ožrov je nujno, da se to žarišče nesegne takoj odpravi. Vsekako je treba odločno cev zamašiti in kotanjno takoj zasuti. Mestna občina naj po potrebo ukrene!

u— Pšaji bič in jeklen ovratnik sta bila izgubljena 15. 4. proti večeru na poti iz Spodnje šiške in po Bleiweisovi cesti. Najditeelj se naproča, da odda najdeno proti nagradi na policijskem uradu.

## S štajerskega

Gauleiter je počastil štajerskega izumitelja, štajerski Gauleiter je izročil te dni dr. inž. Walterju Hesseju srebrno častno iglo. Izročitev igle se je izvršila prošli četrti v navzočnosti predstavnikov stranke, oborožene sile ter odlikovancev prijateljev in znancev.

Odlikovanje. Z železnim križcem II. razreda je bil odlikovan grenadir Alojz Sinko iz Ormoža pri Ptuj.

Nova brošura o Pohorju. V založništvu »Steyerland«, izdaja za Spodnje štajersko, je izšla brošura prof. dr. Frana Mišiča, ki opisuje nekdanje glažute na Pohorju.

Uvod v brošuro je napisal dr. Hubert Carstani, ki razlaga v svojem članku zgodovino ljudskega gibanja na Spodnjem štajerskem ter opozarja zlasti na pot tvorbe.

Skoro celo stoletje je službi gospodarstva. L. 1847. je bila v Celju osnovana mestna hranilnica, ki se je iz svojih skromnih početkov razvila v denarno moč in pomemben zavod. Že leta 1870. je imela hranilnica nad pol milijona goldinarjev vlog, kar priča o velikem zaupanju domačinov v zavod in njegovo vodstvo. Vloge so dosegle l. 1872. milijon goldinarjev, naslednje leto pa so narasle že na dva milijona. Četrtoletnico svojega obstoja je slavila Mestna hranilnica v Celju z vlogami nad tri milijone goldinarjev. Od l. 1941. so dosegle vloge v tem zavodu petkratno vsoto.

Pogreb v Cmurku. V Cmurku so pokopali te dni 93 letno staro Jožeko Trop. pravec. Na zadnji poti jo je spremlilo prav veliko število domačinov.

Sporod mariborskega gledališča obsega sedaj naslednje igre: »Othello«, »Sezona v Solnogradu«, »Fanny Elssler« ter Namisljeni bolniki.

Pogrešana. Kriminalna policija v Gradcu sporoča, da pogrešajo slikarja in študenta Trifuna Restiča, rojenega 12. novembra 1911 v Dolnji Kamenici v Srbiji. Pogrešani je bil 175 cm visok, imel je rjave goste na levo počesane lase in temnorjave oči. Nadalje se pogreša učenec Franc Siana, rojen 26. oktobra 1926 v Melli Nedelji pri Ljutomeru. Fant je 160 centimetrov visok, ima črne doge lase, sivomode oči in je vitke postave. Kdor bi kaj vedel o navedenih osebah, je naprošen, da sporoči to bližnji orožniški postaji.

## Iz Trsta

Ustanovitev novega orkestra. Med mladimi delavci Todtove organizacije, ki so nastanjeni v vojašnici pri sv. Ivanu, je bil ustanovljen poseben orkester, ki bo sodeloval ob primernih prilikah.

Nova policijska ura na Opčinah. Prefekt tržaške pokrajine je odredil za Opčine novo policijsko uro od 23. do 5.

Za avtomobilski promet zaprta ulica. Po odredbi tržaškega župana je do nadaljnjega zaprta za prevoz avtomobilskih vozil ulica sv. Frančiška Asiškega in sicer med ulicama Rismondo in Caripison. Kršilci te odredbe bodo kaznovani v smislu zakona.

Ljudsko gibanje v Trstu. Dne 4. maja je bilo v Trstu 8 rojstev, 22 smrtnih primerov in 5 porok. Dne 6. maja 9 rojstev, 8 smrtnih primerov in 6 porok.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 65-letni Anton Čotič, 72letna Alojzija Braz, 93-letna Marija Terčič vd. Guštin, 18letna Norma Leban, 61letni Martin Sušič, 70-letna Helena Ceglar-Kranjc in 24letni Bogdan Prodan.

Himen. V Trstu so se poročili te dni odvetnik G. Guerin Chlapel in gospodinja Rozina Janša vd. Cigale, trgovce Gregor Masé in gospodinja Alice Dalagiacoma, uradnik Anton Peske in tiskarinja Eliza Nefat.

Ponesrečeni in ponesrečenke. Na Korzu se je pripetila tramvajška nesreča. 76 letna prodajalka Marija Bresen, ki stanuje na Hribčici 34, je prečkala ulico. Prišla je pod tramvajski voz proge 9, ki je bil namenjen potni Broletu. Nesrečno Bresenovo, ki ima poškodbe po čelu, nosu in obeh rokah, so prepeljali v bolnišnico. Pri padcu sta se ponesrečili 45 letni Veneran do Sinkovič in 45 letni Andrej Vianello iz Mazzinijeve ulice 44. Pri rezanju mesa se je porazil po levici 14 letni Julij Guštin. Pri izstopanju iz tramvajša se je poškodoval 40 letni brivec Libero Presta iz Gozdnice ulice 50. Slična nezgoda je doletela 20 letnega Marija Senesa iz škednja 105, ki ima ranjeno desno nogo, ter 20 letno Silvo Musuana iz ulice De Amicis št. 21, ki ima poškodovano levo nogo. 21 letni Bruno Banki si je med delom rnil desnico. 10 letni F. Vatovec iz ulice Kolonija 22 se je igral s svojim sovratnikom. Med igro je priletel nanj kos lesa in ga poškodoval. Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

Zajeli so morilca pomorskega kapitana Glavana. Svoj čas smo poročali o krvavem dogodku, ki se je pripetil dne 7. februarja ob 20.30 v veži hiše št. 6 v ulici Slataper. 42-letni natakant Anton Novotny je tedaj streljal na 68-letnega pomorskega kapitana Antona Glavana, ki je imel razmerje z ženo Novotnega. Glavan je podlegel za smrtnimi poškodbami v tržaški bolnišnici, dočim se je Novotnemu, ki je izvršil zločin zaradi ljubosumnosti, posrečilo pobegeti. Prišel je do Mentona, od koder je nameraval v Francijo. Kaznovali so ga zaradi prestopka skrivne izselitve na mesec dni zapora, ki ga je

prestopal nekaj v svojem hiši. Toda ob tej priliki so oblastva na osnovi svoječasne opozorila tržaške policije ugotovila Novotnega krivdo. Te dni so ga prepeljali v Trst. Sedaj je v sodnih zaporih. Zagovarjati se bo moral pred pristojnim sodiščem zaradi umora.

## Iz Gorice

»Goriški lista« je pričel izhajati dne 6. maja v Gorici. Urejuje ga dr. Milan Komar. Novi list bo izhajal dvakrat tedensko in sicer ob sredah in sobotah. Sedež uredništva ter uprave je na Verdijevem Korzu 47. List obsega 4 strani. V uvodniku je označeno poslanstvo novega lista. Omembe vreden je članek, v katerem je zajeta zgodovina slovenskega časopisja na Goriškem, pa tudi članek o zgodovini slovenske tiske v Posočju po predavanju dr. J. Lovrenčiča. Poseben članek je posvečen tudi Srečku Kosovelu. Prva številka vsebuje tudi ponatis Pregljevega opisa romanja na Mengore ter odlomka povesti poljskega pisatelja J. Zulawskiego »Na srebrni obliki«, ki je izšla v dr. R. Moletovem prevodu v zbirki Dobre knjige.

Policajska ura v Gorici. Do nadaljnjega je v Gorici odslej veljavna policijska ura od 22 do 5.30.

Ljudsko gibanje v Gorici. Dne 3. maja sta bili v Gorici 2 rojstvi, 6 smrtnih primerov in 2 poroki.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Krmini 30letna gospodinja Katarina Peresin vd. Bregant, 31letni mešetar Vladimir Markovič, 82letna gospodinja Magdalena Gasparin vd. Vintin ter 54letna gospodinja Elizabeta Renko, doma iz Medane v Brdih.

Himen. Te dni so se poročili v Gorici kmetovalec Franc Gerbec in gospodinja Roza Gerbec, železničar Alojz Conati in šivilja Ernesta Perko, sofer Marij Birs in delavka Marija Pavio, čevljar Anton Uršič in delavka Pavlina Čučut.

Umri med delom v obratu. Glavni električar Viktor Vidoni, ki je bil zaposlen v elektrarni v Stračah, je umri med delom. Na zadnji poti ga je spremljala množica delavcev in uradnikov družbe »Selvege«.

V izvrševanju dolžnosti je padel 22letni karabinjer Laurenti Sartorio, doma iz okolice Padove. Smrt ga je doletela v noči na četrtek v Stračah. Pokopali so ga v svečanem mrtvaškem sprevidu, ki je krenil skozi goriško mestno središče na goriško osrednje pokopališče.

Ponesrečenec. 20letno kmetico Justino Grabež iz Brd je ogrižal popadljiv pes po levi nogi. — 32letni Andrej Pregelj in njegov 55letni prijatelj Alojz Lavrenčič, ki stanujeta v Giustianjevi ulici 34 v Gorici, sta se ga nekoliko preveč nalezila. Ko sta se vracala domov, sta se zvrnila v jarek in obežala z raznimi poškodbami. — 6letna Lavra Piccoli iz Zagrada je dobila pri palcu številne poškodbe po vsem telesu. — 9letni učenec Rinaldo Mugelj in 8letni Marij Luštrini sta našla izstrelki, ki je eksploziral in ju ranil. — Ponesrečenci se zdravijo v goriški bolnišnici.

Drzen rop v Sentpetru. Roparski zlikovci so nasilno vdrli v stanovanje neke šentpeterske posestnice ter odnesli 7.000 lir gotovine, 8 ur, več kovčgov z obleko in perilom ter violino. Skupna škoda je 50.000 lir. Oblastva so uvela obširno preiskavo.

## Iz Postojne

Zvijenje v Postojni. 50-letnico poroke sta obhajala te dni v Postojni zakonca Habjan. Oba sta domačna iz Postojne ter sta nekaj časa živela v št. Petru na Krasu, kjer sta vodila hotel Narodni dom, pozneje pa sta prevzela v Postojni hotel pri Levu. Po svetovni vojni sta se preselila v Postojno, sedaj pa uživata zasluženi pokoj na svojem domu v Kurji vasi.

## Iz Hrvatske

Proslava 1. maja v Vukovaru. Nemška ljudska skupina v Vukovaru je slovesno proslavila narodni praznik dela. Po pisanju beograjskega nemškega dnevnika je slovesnost napravila močan vtis zlasti na priseljence iz drugih krajev, ki so to pot prvič obhajali slavlje v skupnosti.

Dr. Mandić spet v Zagrebu. Ministrijski predsednik dr. Mandić, ki se je več tednov mudil v Bosni, se je pretekli tork vrnil v Zagreb.

Tri metje blaga za 6 k suknjenih odpadkov. Izmed zbirk, ki jih je začela Hrvatska kmetka zveza, je zlasti omembe vredna zbirka suknjenih odpadkov. Za vsake 6 k odpadkov, ki jih kdo zbere, dobi 3 metre blaga. Zveza je doslej na ta način razdelila že 100.000 m suknja.

Otroška kuhinja v Splitu. V navzočnosti škofa dr. Bonifacija in zastopnikov civilnih in vojaških oblasti je bila pred kratkim v Splitu otvorjena prva otroška kuhinja.

Če iz kakršnega koli vzroka ne moreš v zaklonišče, vedi, da je tvoje mesto daleč od oken, ker si pri oknih v nevarnosti, da te poškodujejo drobci bomb, razbitih stekel, zračni pritisk. Postaviti se moraš v kot sobe in počakati konca napada, ker je v sredini sobe vzdržljivost stropa najmanjša. Vedi pa, da moraš najprej vse preizkusiti, da greš takoj v zaklonišče, ker varnost v sobi kljub zgoraj navedenim meram še zdaleč ne odgovarja varnosti v zaklonišču.

## Beleznica

KOLENDAR:

Sreda, 10. maja: Antolin.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Ešnapurški tiger.

Kino Sloga: Opereta.

Kino Union: Romantična snubitev.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg št. 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

ZATEMNITVE

Je strogo obvezna od 21.30 do 4.30!

## DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 10. maja, ob 18: Lepa Vida. Red A. Četrtak, 11. maja, ob 18: Zemlja. Premiera. Red I.

Ivan Cankar: »Lepa Vida«. Igra hrepenja v treh dejanjih. Osebe: Lepa Vida — Srečeva, njena mati — Kraljeva, Poljanec — Jan, Mrva — Debevec, Dioniz — Bitenc, Damjan — M. Skrbinski, Dolinar — Gregorin, Milena — Ukmar-Bolterjeva, zdravnik — Cesar, študent — Starič. Režiser: C. Debevec. Kostumi: Dagmar Kačarjeva.

OPERA

Sreda, 10. maja ob 18: Sneguročka. Red Sreda.

Ker so bile predstave tekočega opernega repertoarja za abonente že vse odigrane, premiera novega opernega dela pa je bila zaradi obolelih nekaterih članov preložena na konec tekočega tedna, upravi ni bilo mogoče izpolniti svojih obveznosti nespričo abonentom stalnih abonmajev. Abonent reda Sreda dobe v tekočem tednu izredno ponovitev opere »Sneguročka«, ki je ena najuspešnejših oper v tekoči sezoni.

N. Rimski-Korsakov: »Sneguročka«. Opera v štirih dejanjih s predigro po pripovedki Ostrovskega. Osebe: Pomladna vila — Golobova, ded Mraz in bojar Bernmaja — Lupša, Sneguročka — Vidaltjeva, Bobil — M. Sanci, Bobiliha — Poličeva, car Berendec — Lipušček, Lel — Sadnikova k. g., Kupava — Mlejnika, Misgr — Popov i. dr. Dirigent: A. Nefat. Režija: R. Primočič. Koreograf: inž. P. Golovin. Kostumi: J. Vilanova.

## Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

SREDA, 10. MAJA

7.—7.10: Poročila v nemščini. — 7.30 do 9: Jutranj pozdrav; vmes od 7.30 do 7.40 poročilo v slovenščini. — 9.—9.10: Poročila v nemščini. 9.10—9.15: Koracična, napoved sporeda (nem. in slov.), koracična. 12.—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. — 12.45—14: Veseli zvoki za premor. — 14.—14.10: Poročila v nemščini. — 14.10—15: Vsakemu nekaj. — 17.—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Otroška ura — vodi Maša Slavčeva, sodeluje sopranistka Janja Baukar. — 17.45—18.15: Kaj gosti pojo. 19.—19.30: Slovenske pesmi, poje tercet sester Pinkovih. — 19.30—19.45: Poročila v slovenščini, napoved sporeda. — 19.45 do 20: Glasbena medigra. — 20.—20.15: Poročila v nemščini. — 20.15—21: Mlademu pripada svet. — 21.—22: Komorna glasba — Ljubljanski godalni kvartet in violinišča Jelka Stanič. — 22.—22.10: Poročila v nemščini. — 22.10—23: Plesni orkester Vodopivec; sodelujeta: Ilsa Marija Endo, na klavirju spremlja Fritz Spitzer.

## Obvestila sportnikom!

s— 8D Istok. Redni treningi za vse aktivne nogometaše bodo odslej vsako sredo in petek na igrišču Ljubljane. Mladina in juniorji imajo treninge od 16 do 18, ostali pa od 18 dalje. Prihajajte točno in redno! — Načelnik.

## Kultura

### Pismo o »Cvetju v jeseni«

Prejeli smo: Hotel bi, g. urednik, napisati nekaj skromnih vrstic o knjigi, ki je vredna posebnih pohval: o Tavčarjevem »Cvetju v jeseni« v bibliofilijski izdaji, katere izkupicek je namenjen vojnim žrtvam. V okviru Vaše kulturne kronike so že bile zapisane pravilne in pravične besede o krasotnih odlikah te izdaje in njenem pomenu.

To, kar bi hotel poudariti kot eden izmed mnogih, ki so si že nabavili ta izredni dokument slovenske knjižne kulture, je veselo, da je bila prav Tavčarjeva najlepša povest izbrana za tako izdajo! Danes, ko so težki dogodki, ki jih je zakrivil nesrečen poizkus z rdečo revolucijo, tako spremenili lice nekaterih, še pred leti mirnih, tako rekoč za božjim hudim drama: joih slovenskih selšč — danes smo se mestni ljudje bolj kakor kdaj koli duhovno vrnili k zemlji in kmetu. Grozotna razdejavanja naših vasi, strahne žrtve, ki so jih položili za obrambo nekaterih osnovnih pogojev dostojnega človeškega življenja posameznika, širšemu svetu povsem neznan kralj, vse to, kar je s tako surovno močjo butnilo v mirno, delu in rodni posvečeno kmetičko življenje, mora ganiti tudi ljubljanskega mestnega človeka, če mu je še ostalo kaj človeške čute.

Prav v tem času, ko smo torej bolj kakor kdaj koli vzljubili našo izmučeno zemljo in trpeče ljudstvo, je izšla Tavčarjeva povest v taki krasotni izdaji, kakor jih je pri nas le malo, čeprav imamo Slovenci mnogo lepo napisanih knjig. Izšlo je s posebnimi znaki odlike in izjemnosti delo, ki je zares visoka počem slovenskemu kmetu, in čeprav je njeno dejanje lokalizirano na

kraje pod Blegošem, je vendar duh te povesti veljaven za vsak naš kraj, za vso našo zemljo. O čem nas predvsem prepričuje ta klasično lepa povest, spisana v znamenitu besedi: »Blagor mu, ki ima v časih groze in trepetu še moč, spominjati se zornih prejšnjih dni«. Njeno največjo odliko vidim v tem, da z visokimi sredstvi Tavčarjeve pravečne umetnosti »poveduje« srčno in neločljivo povezanost slovenskega izobraženca z rodnim krajem in s tistimi, ki na tleh njegovega rodu nadaljujejo delo prednikov. Noben slovenski pisatelj ni s tolikšno toploto kakor Tavčar prikazal tega odnosa, in v nobenem času bi ne mogel bolj kakor prav v teh naših težkih dneh dobiti ta literarni motiv tako globok pomen in tako veličastno prepričevalnost!

Izobraženci smo najbolj grešili v tem, da smo preveč zrahajali te vezi in čeprav smo po veliki večini vsi starejši potekli iz rod kmetičkih streh, so bili naši sinovi skoraj že brez neposrednega in presrečnega stika s hišo svojih prednikov. Niso imeli več pozitivnega odnosa do kmeta, niso čutili — po naši krivdi in po krivdi naše prelahke in prepovršne »mestščanske« kulture — globoke in usodne zakoreninjenosti v tleh, ki so dajala življenje neštetim rodovom prednikov. Dr. Ivan Tavčar je v času, ko je naš narod tudi doživljal težke, čeprav neprimerno nam strašne dogodke, občutil notranjo potrebo, da v pripovedni obliki opiše ta odnos in nam postavi nekaj vzor slovenskega izobraženca, ki zna biti »kmet med kmeti«, pa ne iz kakršne koli spekulacije, marveč iz srčne potrebe, iz občutka svoje naravne zakoreninjenosti v domačih tleh in v kmetičkem ljudstvu.

Tavčarjeva povest nam je lahko zlasti dandanes velik opomin in bi želel, da bi ob nji razmišljali naši izobraženci o tem, kako bo treba po skušnjah, ki jih doživlja naš narod »v časih groze in trepetu«, obnoviti slovensko ljudsko skupnost na novi

podlagi. Zlasti bo treba preprečiti duševne oblike izkoreninjenosti, tiste, ki je izpričala velik del mlajšega rodu. Treba bo dati tako naši skupnosti novo notranjo povezanost, ki ji ne bodo mogle nobene tuje ideje do živgeja, če bo res pristna in močna v vsakem našem človeku.

Zategadelj menim, da bi morala Tavčarjeva povest »Cvetje v jes

